Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

HE 93/2018 vp Hallituksen esitys laeiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta, yksityisistä työnvälityspalveluista sekä taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Kasvupalvelut ja yrittäjyys

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa hallituksen esityksestä laeiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta, yksityisistä työnvälityspalveluista sekä taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta.

Suomen Yrittäjät pitää kasvupalvelu-uudistusta kokonaisuudessaan yrittäjyyden näkökulmasta hyvänä uudistuksena. Uskomme, että uudistuksen toteuttaminen edistää talouskasvua, vahvistaa yrittäjyyttä ja selkeyttää sekä tehostaa tarjolla olevia julkisia palveluita.

Hallituksen esitykset laeiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta, yksityisistä työnvälityspalveluista noudattavat pitkälti nykyistä tilannetta, eikä Suomen Yrittäjät näe estettä lakiesitysten hyväksymiselle.

Uskomme, että Suomeen voidaan tällä uudistuksella saada aikaan toimiva ja tasapainoinen, asiakkaita ja eri tuottajia tasapuolisesti kohteleva markkinaehtoinen kasvupalvelujärjestelmä.

1. Julkiset rekrytointipalvelut ja osaamisen kehittämispalvelut

Suomen Yrittäjien mielestä on hyvä, että lakiesityksessä mahdollistetaan monituottajamalli ja yrittäjyyden hyödyntäminen palveluja tuotettaessa. On tärkeää, että laissa korostetaan myös asiakkaan oikeutta valita palveluntuottaja silloin, kun asiakkaan palvelutarvetta vastaavaa palvelua tuottaa useampi palveluntuottaja.

Pidämme positiivisena, että jatkossa työnhakijalle tarjottava palveluvalikoima ei ole laissa tyhjentävästi esitetty. Tämä avaa mahdollisuuden uusille työllistymistä ja työllisyyttä edistäville palveluinnovaatioille erityisesti nyt

kun yksityiset palveluntuottajat pyritään saamaan mukaan työvoimapalveluita tuottamaan.

2. Alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittaminen

2.1 Yritykselle myönnettävät tuet

Maakuntien yleiskatteellisen osuuden liikkumavara tulee olemaan todennäköisesti eri maakunnissa hyvin erilainen. Yritysten näkökulmasta on tärkeää, että maakunta säilyttää vetovoimansa ja yrityksille tärkeät sijoittumiseen vaikuttavat tekijät positiivisina.

On arvioitu, että kymmenen tulevan vuoden aikana yhteensä yli 60 000 yritystä tulee myyntiin tai lopettaa toimintansa. Käytännössä tämä koskee yli 200 000:tta työpaikkaa. Asia on erittäin tärkeä Suomen kasvun ja työllisyyden vuoksi. Toisin sanoen, jo olemassa olevia yrityksiä kehittämällä sekä omistajanvaihdoksia edistämällä voitaisiin saada aikaiseksi paljon uusia työpaikkoja.

Suomen Yrittäjät pitää perusteltuna, että tukien suuntaamisessa painotetaan jatkossakin voimakkaasti pienten ja keskisuurten yritysten hankkeita. Kuitenkin Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asuttujen alueiden erityistarpeita varten ollaan säilyttämässä mahdollisuus myöntää tukea myös suurten yritysten investointeihin. Suomen Yrittäjät haluaa korostaa, että suurten yritysten tukemisessa on tarpeen korostaa alihankintaketjujen merkitystä eli jos tukea myönnetään suurelle yritykselle, tuella tulisi olla ns. vipuvaikutusta myös alueen pk-yrityksille.

Suomen Yrittäjät on samaa mieltä siitä, että tukea on perusteltua myöntää vain yritykselle, jolla arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan. Sen sijaan arviointikriteerien eri maakunnissa tulee olla yhdenmukaiset.

2.2 Oikeushenkilölle voittoa tavoittelemattomaan kehittämis- ja investointitoimintaan myönnettävät tuet

Suomen Yrittäjät kannattaa esitykseen sisältyvää nykytilan säilyttämistä, että yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää jatkossakin voittoa tavoittelemattomille yksityisille yhteisöille. Näitä ovat esimerkiksi Suomen Yrittäjien aluejärjestöt ja paikalliset yrittäjäyhdistyket.

Suomen Yrittäjillä on 20 aluejärjestöä, joissa työskentelee yli 100 työntekijää. Heillä on kokemusta hankehallinnoinnista. Lisäksi maassamme noin 400 paikallisyhdistystä, joissa toimii vapaaehtoisuuteen perustuen lähes 4000 yrittäjää luottamushenkilöinä. Tämä on ainutlaatuinen verkosto sekä kunnan, että maakunnan alueella hyödynnettäväksi yrittäjyyden toiminta-edellytysten kehittämiseksi. Pk-sektorilla on keskeinen rooli uusien työpaikkojen synnyttämisessä, eivätkä nämä työpaikat synny ilman toimintaympäristön kehittämistä.

2.3 Palkkatuki

Palkkatuesta säädettäisiin esityksen mukaan pääosin nykyistä vastaavasti. Tältä osin Suomen Yrittäjillä ei ole huomautettavaa esitykseen.

Yleisesti toteamme kuitenkin, että palkkatuen ongelmana on yrityksiltä saatujen vastausten perusteella sen byrokraattisuus. Lisäksi on huomattava, että on olemassa vain vähän selvityksiä palkkatuen vaikutuksista myöhempään työllistymiseen. Korostamme, että jatkossa olisikin tärkeää, että asiaa tutkittaisiin.

Nykyisessä, myös nyt esitettävän mukaisessa palkkatukijärjestelmässä lähtökohtana on, että palkkatuella tuetaan työnantajaa.

Rakenteita tulisi muuttaa niin, että tulonsiirto suunnataan suoraan yksilölle. Tällöin yritys voisi maksaa palkkaa henkilön tuottavuuden mukaan, ja tarvittaessa toimeentuloa täydennettäisiin tulonsiirroilla. Tämä vähentäisi yritykseltä palkkaukseen liittyvää byrokratiaa, helpottaisi siten työllistämistä ja parantaisi työllisyyttä. Tulonsiirrosta voitaisiin vähitellen luopua, kun työntekijän tuottavuus ja sitä kautta palkka nousee.

3. Lopuksi

Kasvupalvelu-uudistuksen myötä maakunnan päätettäväksi jää yritystoiminnan, yrittäjyyden sekä kansainvälistymisen edistämiseen sekä innovaatiotoiminnan edellytysten luomiseen tähtäävien kasvupalvelujen järjestäminen. Nämä palvelut ovat yrittäjille erittäin tärkeitä. Yrittäjyyden kannalta on haitallista, jos maakunnat eivät näitä palveluja järjestä tai jos maakunta ei varaa näihin riittävästi resursseja.

On silti hyvä, että maakunnat pystyvät päättämään itse palveluistaa. Se mahdollistaa alueen elinkeinoelämän ja yrittäjien tarpeiden huomioimisen sekä alueen vahvuuksista lähtevän kasvun voimistamisen tiukasti laissa normitettua palvelutarjontaa paremmin.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Satu Grekin
elinkeino- ja kilpailuasioiden päällikkö